

Vergaderjaar 2016–2017

27 830

Materieelprojecten

Nr. 194

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 december 2016

INLEIDING

Op 21 juni van dit jaar heb ik u een brief gestuurd (Kamerstuk 27 830, nr. 174) over de herijking van het instandhoudingsprogramma van de vier luchtverdedigings- en commandofregatten (LC-fregatten). Ook heb ik twee afzonderlijke vervolgbrieven aangekondigd omdat de contracten voor de deelprojecten in twee fases gereed komen. Deze brief betreft de eerste fase waarvoor recent twee hoofdcontracten zijn uitonderhandeld. De tweede brief zal in het voorjaar van 2017 worden verzonden.

De LC-fregatten zijn tussen 2002 en 2005 in dienst gesteld en zijn ontworpen voor een levensduur van ten minste 25 jaar. Om de inzetbaarheid en de doelmatige exploitatie van de LC-fregatten te waarborgen tot het einde van de geplande levensduur, zijn maatregelen geïnventariseerd die samen het project Instandhoudingsprogramma LC-fregatten vormen. Met de A-brief en de bijbehorende commercieel-vertrouwelijke informatie van 4 februari 2014 (Kamerstuk 27 830, nr. 123) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de behoeftestelling voor dit instandhoudingsprogramma. In de A-brief heb ik ook aangekondigd dat de B, C en D-fase van het Defensie Materieel Proces (DMP) zouden worden gecombineerd. In het nieuwe DMP is dit een combinatie van de B en D-fase geworden, omdat de C-fase, dat wil zeggen de vervolgonderzoeksfase in verband met een ontwikkeling, niet van toepassing is. Voor veel van de deelprojecten is Defensie namelijk aangewezen op de *Original Equipment Manufacturer* (OEM) en voorts zullen het Marinebedrijf van het Commando Zeestrijdkrachten en het Joint IV Commando van de Defensie Materieel Organisatie (DMO) een deel van het programma uitvoeren. Met deze brief informeer ik u over de gecombineerde onderzoeks- en verwervingsvoorbereidingsfase (B en D-fase) van dit project.

BEHOEFTE

Kwalitatieve behoefte en herijking

In de A-brief werd voor het programma uitgegaan van 41 deelprojecten. Zoals in de brief van 21 juni jl. beschreven, vervallen de drie deelprojecten voor de instandhouding van het kanon. Daarnaast zijn twee deelprojecten – de voorbehandeling voor drinkwater en de smeeroliepomp – vervallen omdat uit nader onderzoek is gebleken dat de huidige systemen voldoen aan de eisen en goed werken. Het deelproject *Global Maritime Distress and Safety System* (GMDSS) is gecombineerd met het deelproject voor de operationele werkplekken. Het programma bestaat nu uit 35 deelprojecten, verdeeld in zeven clusters die hieronder aan de orde komen. Door de samenvoeging van projecten kan Defensie volstaan met drie hoofdcontracten in plaats van de eerder voorziene vier.

Het eerste cluster omvat deelprojecten voor aanpassingen aan het *Combat Management System* (CMS). Met de OEM zal hiervoor één van de drie hoofdcontracten voor het instandhoudingsprogramma LC-fregatten worden gesloten.

Het tweede cluster betreft de drie deelprojecten voor de instandhouding van het kanon en de munitiebergplaats. Deze drie deelprojecten worden niet uitgevoerd. Zoals toegezegd tijdens het algemeen overleg materieel van 29 juni jl. zult u daarover nog dit jaar een afzonderlijke brief ontvangen.

Het derde cluster betreft de instandhouding van de *Active Phased Array Radar* en daarvoor sluit Defensie ook een hoofdcontract met de OEM.

Het vierde cluster betreft het *Integrated Monitoring and Control System*, de platformautomatisering van het schip.

Het vijfde cluster bestaat uit de instandhouding van de operationele werkplekken. Defensie sluit voor het vierde en vijfde cluster alsmede de deelprojecten voor de civiele radarsystemen en brandveiligheidssystemen een derde hoofdcontract met de desbetreffende OEM.

Het zesde cluster bestaat uit dertien deelprojecten voor sensor-, wapen- en communicatiesystemen. Dit zijn systemen van verschillende OEM's en Defensie sluit hiervoor contracten per deelproject. In enkele gevallen zal Defensie zelf, dat wil zeggen het Marinebedrijf en het Joint IV Commando, de projecten uitvoeren.

Het zevende en laatste cluster bestaat uit veertien deelprojecten voor platformsystemen. Ook voor dit cluster geldt dat contracten per deelproject worden gesloten of door Defensie worden uitgevoerd.

Kwantitatieve behoefte

Het instandhoudingsprogramma LC-fregatten heeft tot doel de inzetbaarheid en de doelmatige exploitatie van de vier schepen te waarborgen. Handhaving van de identieke configuratie van de vier schepen is een voorwaarde voor het beheersen van de levensduurkosten.

FINANCIËN

Investeringsen

Het project Instandhoudingsprogramma LC-fregatten bevindt zich in de bandbreedte tussen de € 100 miljoen en de € 250 miljoen. In de gelijktijdig verzonden commercieel-vertrouwelijke brief treft u meer details aan (kenmerk BS2016024814)¹.

Exploitatiekosten

Dit programma zorgt ervoor dat de onderhoudsinspanning en de materiële exploitatiekosten niet stijgen. De personele exploitatiekosten veranderen niet door dit project.

VERWERVINGSSTRATEGIE EN PLANNING

Voor de drie hoofdcontracten geldt dat deze *single source* worden aanbesteed en dat een offerte is ontvangen van de desbetreffende OEM's. Defensie heeft inmiddels overeenstemming bereikt over twee hoofdcontracten. Zoals in de brief van 21 juni jl. gemeld, wil Defensie deze overeenkomsten zo snel mogelijk sluiten, zodat de leverancier meteen begin volgend jaar met de voorbereidingen kan gaan beginnen en kan aansluiten op het instandhoudingsprogramma van juni 2018 voor Zr.Ms. De Zeven Provinciën. Over het derde hoofdcontract moet uiterlijk in het voorjaar van 2017 overeenstemming zijn bereikt.

PROJECTRISICO'S

Product

Het instandhoudingsprogramma LC-fregatten behelst vooral de aanpassing of vervanging van systeemdelen en apparatuur. Dit betekent dat de functionaliteit van de systemen niet of nauwelijks wijzigt, waardoor het risico als laag wordt beoordeeld.

Tijd

Het risico voor het aspect tijd werd in de A-brief als gemiddeld beoordeeld. Als gevolg van de herijking van het project in de loop van dit jaar is de verwervingsvoorbereiding later aangevangen dan eerder voorzien, maar de planning voor de uitvoering van het instandhoudingsprogramma LC-fregatten is ongewijzigd gebleven. Het instandhoudingsprogramma moet direct aansluiten op het groot onderhoud van de schepen. Met het oog op de voorbereidingen daarvoor is het van belang dat twee van de drie hoofdcontracten zo snel mogelijk worden gesloten. Het risico voor het aspect tijd wordt om die reden nog steeds als gemiddeld beoordeeld.

Geld

Na de herijking waarover u op 21 juni jl. bent geïnformeerd wordt het financiële risico thans als laag beoordeeld.

¹ Ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

OVERIGE ASPECTEN

Gerelateerde projecten

Het project instandhoudingsprogramma LC-fregatten heeft een relatie met de projecten *Maritime Ballistic Missile Defence* (MBMD), instandhouding Goalkeeper en NH-90. Zoals bekend zijn deze projecten in realisatie. De gemodificeerde SMART-L radar maakt deel uit van het project MBMD. De gemodificeerde radar kan pas worden getest nadat de werkzaamheden voor de instandhouding van het CMS zijn voltooid. Daarom is het van belang het contract voor de instandhouding van het CMS snel te sluiten.

Internationale samenwerking

Nederland werkt voor de instandhouding van de *Active Phased Array Radar* samen met Denemarken en Duitsland. De aanpassingen aan deze radar worden uitgevoerd binnen de kaders van een bestaand *Memorandum of Understanding* (MoU) voor de instandhouding van deze radar.

Arbo en milieu

De knelpunten op het gebied van Arbo en milieu waarvan in de behoeftestelling sprake was, worden allemaal opgelost, met uitzondering van de aanpassing van de munitiebergplaats voor het 127 mm kanon. De oplossing van dit knelpunt maakt deel uit van een nieuwe behoeftestelling voor het kanon.

TEN SLOTTE

Ik ben voornemens op zo kort mogelijke termijn twee van de drie hoofdcontracten te sluiten voor het instandhoudingsprogramma LC-fregatten. Zodra de verwervingsvoorbereiding voor het derde hoofdcontract is voltooid, zal ik u daarover informeren.

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert